

НЕФИНАНСОВА ДЕКЛАРАЦИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ОТЧЕТ 2017 ГОДИНА „СОФИЙСКА ВОДА АД“

1. ЕКОЛОГИЧНИ ВЪПРОСИ

1.1. ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2017 Г.

Град София се разраства. Нуждите на града, в който живеем и работим, също. Природните ресурси стават все по-оскъдни. ”Софийска вода” АД е най-големият ВиК оператор в България и е компанията, на която е поверено управлението на жизненоважния ресурс за нашия град – ВОДАТА. Превключването от потреблението на ресурси към тяхното възобновяване е ключът към икономическия модел на растеж. За това допринася кръговата икономика. ”Софийска вода” АД разработва и прилага решения, насочени към подобряване на достъпа до чиста питейна вода и връщането и в природата в отлично качество, като се води от принципа на кръгова икономика.

Ние сме лоялни към нашата мисия: **ВЪЗОбновяване на световните ресурси.**

1.2. ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ ПРЕЗ 2017 Г.

ВиК системата на град София е проектирана и осъществена така, че да използва в по-голямата си част силата на гравитацията за предвиждане на водата. Водоизточниците са планински, помпените станции по водопроводната и канализационна станции са малко на брой. Въпреки това доставката и пречистването на води са процеси, които се нуждаят от енергия, за да бъдат осъществени. ”Софийска вода” АД е внедрила и използва системи за постоянен мониторинг на енергийното потребление на големите пречиствателни станции на питейни и отпадъчни води. Най-енергоемък е процесът на пречистване на отпадъчни води и по-специално процесът на аерация (вкарване на кислород в отпадъчните води с цел биологично пречистване). От края на 2016 г. на СПСОВ Кубратово работят нови въздуходувни системи, които доведоха до 9% (752 МВтч) спестяване за 2017 г. в консумираната енергия за аерация, което е приблизително колкото консумираната енергия от 180 домакинства за една година (или 2 жилищни блока по 8 етажа).

За периода януари – декември 2017 г. в Софийската пречиствателна станция за отпадъчни води (СПСОВ) е произведена 23 169 мегаватчаса зелена енергия, което е с 10% повече от произведената енергия през 2016 г. Производството се базира на когенерационна инсталация за оползотворяване на биогаз, който се отделя в процеса на третиране на утайките в станцията. За 2017 г. произведената в пречиствателната станция зелена енергия покрива на 123% нуждите от електроенергия на пречиствателната станция, което представлява рекорд в историята на обекта.

1.3. ЕМИСИИ В АТМОСФЕРАТА ПРЕЗ 2017 Г.

Преки емисии

Преките емисии в атмосферния въздух компанията генерира чрез употребата на транспортни средства, както и чрез употребата на енергийни източници за отопление на някои от обектите си. За 2017 г. директните емисии възлизат на 2.16 хил. тона еквивалент на въглероден

диоксид (CO₂), което не включва изнесените дейности към доставчици на „Софийска вода“ АД. Във връзка с контрола на тези преките емисии „Софийска вода“ АД използва GPS система, чрез която се следят маршрутите, скоростта, ускорението и работа на място на служебните автомобили. Също така, при подбор на услуги и стоки се оценява отдалечеността на потенциалните доставчици, когато това е възможно.

Непреки емисии

Непреки емисии са резултат от употребата на енергия – електрическа и топлинна. През 2017 г. сметките ни показват, че индиректните емисии на дружеството възлизат на 3.24 хил. тона еквивалент на въглероден диоксид (CO₂).

Глобалното намаление на емисиите на парникови газове за 2017 г. е 10.6 хил. тона еквивалент на въглероден диоксид (CO₂), като основно това се дължи на производството и употребата на възобновяема енергия.

1.4.ВОДЕН РЕСУРС ПРЕЗ 2017 г.

Намаляване на загубите

Постоянният мониторинг на количествата вода, подавани за територията на концесионната област, е в основата на управлението на водите, осъществявано от „Софийска вода“ АД.

Общо взета вода от всички водоизточници за периода януари - декември 2017 г. е 162 569 957 м³.

Данните, получени от мониторинга, показват, че Дружеството реално постига намаляване на използваните за водоснабдяване на концесионната област водни количества, като за последните 7 години (от 2011 г.) е спестило 56 млн. куб. м. вода. Нашият ангажимент до 2025 г. е да намалим загубите на вода с още 25 млн. куб. м.

Намаляване на загубите по водопроводната мрежа е приоритет за инвестиционната програма на „Софийска вода“ АД. В преодоляването на водните загуби в момента "Софийска вода" инвестира по 15-20 млн. лв. годишно от общи инвестиции в размер на около 40 млн. лв. През 2017 г. са рехабилитирани и реконструирани 37.5 км от мрежата и са инвестирани 18.1 млн. лв. в дейности по поддръжка на мрежата и намаляване на загубите на питейна вода.

Качество на питейната вода

Всяка година „Софийска вода“ АД постига законово определените норми за качество на питейната вода. Въпреки това не спираме да си поставяме още по-големи предизвикателства за постигане на още по-добри резултати. В тази връзка през 2017 г. „Софийска вода“ АД изпълнява проект за рехабилитация на филтърен корпус на ПСПВ Бистрица.

Отвеждане и пречистване на отпадъчни води

През 2017 г. изградената нова канализационна мрежа е 4.6 км. През периода януари – декември 2017 г. в СПСОВ са пречистени общо 133 млн. м³ отпадъчни води от канализационната мрежа на Столична община. В края на 2016 г. беше пусната в експлоатация и локална пречиствателна станция за отпадъчни води, съфинансирана с европейски средства, за село „Войняговци“, където през 2017 г. продължи изграждането на канализационна мрежа.

Качество на пречистените отпадъчни води

Лабораторният изпитвателен комплекс (ЛИК), сектор „Отпадъчни води“ в СПСОВ Кубратово, извършва постоянен мониторинг на показателите на качеството на пречистените отпадъчни води и генерираните утайки в процеса на пречистване.

Съгласно разрешителното за заустване на отпадъчни води, се анализират основните

показатели - биологична потребност от кислород (БПК5), химична потребност от кислород (ХПК) и неразтворени вещества (НВ), общ азот, общ фосфор и всички останали дефинирани показатели в разрешителното за заустване на пречистените отпадъчни води на изход СПСОВ. През 2017 г. са спестени на река Искър следните количества замърсители от отпадъчните води:

- 15 900 т БПК5
- 35 320 т. ХПК
- 2 900 т. Азот
- 395 т. Фосфор.

През 2017 г. са взети нормативно определения брой проби от цитираните по-горе показатели за качеството на пречистените отпадъчни води. Стойностите на качествените показатели на пробите са под нивата, определени в разрешителното за заустване на отпадъчни води.

1.5. ПОЧВИ

От процеса на пречистване на отпадъчни води се отделя така наречената „утайка“, която представлява смес от органични и неорганични частици и вода. След преминаване на процес по стабилизация и обезводняване, утайката може да се използва в земеделието за наторяване на култури, които не са предназначени за човешка консумация, като заместител на химическите торове и като подобрител за почвите. Качеството на утайката, отделена при процеса на пречистване на отпадъчните води, се проверява съгласно Наредбата за реда и начина за оползотворяване на утайки от пречистването на отпадъчни води чрез употребата им в земеделието. След проверка за качеството на утайката, тя се извозва до съответните земеделски масиви. През 2017 г. 15 788 тона (сухо вещество) утайка от СПСОВ Кубратово е оползотворена върху земеделски площи вместо да бъде депонирана или изгорена, като по този начин са спестени на околната среда влаганите при производството изкуствени торове.

1.6. ОТПАДЪЦИ

„Софийска вода“ АД предоставя на своите служители възможност да изхвърлят разделно отпадъците си, като цели тяхното рециклиране или правилно обезвреждане. Освен разделно събиране на отпадъци от опаковки, в офисите на Дружеството се събират и предават излезли от употреба батерии, тонери и електрическо и електронно оборудване. За 2017 г. сме рециклирали приблизително 10 тона хартия. Това води до спасяване от изсичане на около 130 дървета, намаляване употребата на близо 30 барела нефт, 300 000 литра вода, 40 000 киловат часа електроенергия и намаляване на отпадъка на градското сметище с приблизително 50 м3.

Дружеството спазва стриктно българското законодателство за управление на отпадъците. През 2017 г. са предадени за обезвреждане, оползотворяване или рециклиране:

- 9 тона опасни отпадъци, включително 3 тона азбест-съдържащи отпадъци;
- 44 тона неопасни отпадъци, които включват изкопани земни маси и не включват утайки от СПСОВ за оползотворяване върху земеделски площи.

1.7.БИОРАЗНООБРАЗИЕ

Биоразнообразието е приоритетна област за компанията предвид близостта на някои обекти до природни паркове и защитени местообитания. През 2017 г. бяха идентифицирани 4 обекта (ПСПВ Бистрица, Панчарево, Мала Църква и СПСОВ Кубратово) като чувствителни спрямо разнообразието на флората и фауната и беше направена диагностика на тяхното състояние. На ПСПВ Бистрица бяха инсталирани хранилки за птици. През 2018 г. ще продължат дейностите по опазване на биоразнообразието на тези обекти.

През 2016 г. и 2017 г. се реализира и уникален за България съвместен проект със Софийския университет. Подкрепихме студентите от Биологическия факултет да извършат диагностика на биоразнообразието на горното течение на река Искър, включително и язовир Искър, който е основният източник на питейна вода за София. Открити бяха два вида (*Potthastia montium* (Edwards, 1929) и *Symbiocladius rithromenae* (Zavrel, 1924), които доказват чистотата на водата в реката.

1.8. ОПАСНИ ВЕЩЕСТВА И МАТЕРИАЛИ

В процесите на пречистване на питейни и отпадъчни води се употребяват различни опасни за околната среда химични вещества и материали. Най-съществените като количество от тях са хлор газ за дезинфекция на питейните води и железен трихлорид за отстраняване на фосфора от отпадъчните води. Неотстраняването на азота и фосфора води до антропогенно замърсяване (еутрофикация) на реките. Ежегодно компанията си поставя за цел да намали товара за околната среда от употребата на тези вещества, като за 2017 г. беше реализирано намаление на количеството железен трихлорид с 24% спрямо 2016 г. Също така ежегодно се проиграват аварийни ситуации с опасни вещества и материали, осигуряват се средства за улавяне на разливи, както и аварийни сигнализиращи системи. На местата на работа и съхранение на опасни вещества са разпространени кратки информационни листа, които допринасят за правилната им употреба или третиране като отпадък.

1.9. ДРУГИ АЛТЕРНАТИВИ

За периода януари - декември 2017 г., над 15 хиляди клиенти се отказват от фактурите си на хартиен носител. Към края на месец декември 2017 г. общо 102 хиляди клиента получават електронни фактури.

2. СОЦИАЛНИ ВЪПРОСИ И ВЪПРОСИ СВЪРЗАНИ СЪС СЛУЖИТЕЛИТЕ

Към 31.12.2017г. в „Софийска вода“ АД работят 1155 служителя от които 90 на ръководни позиции (44 мъже и 46 жени). На длъжности супервайзър и технически ръководители – общо 237 (160 мъже и 77 жени). Офис служители – общо 371 (52 мъже и 319 жени) и работници – общо 457 (417 мъже и 40 жени).

В компанията са представени две синдикални организации - ФСО „ПОДКРЕПА“ и ОСО „ВОДОСНАБДЯВАНЕ“ към КНСБ, с които „Софийска вода“ АД има сключен колективен трудов договор.

Периодично на всеки две години в компанията се свиква общо събрание на работниците и служителите. Организирането и провеждането му се осъществява по реда и условията, описан в Кодекса на труда. Общото събрание се провежда от представители на работниците и служителите, като на всеки 10 служител се излъчва по 1 представител. На общото събрание се избират и членовете на Комитета по условия на труд, които включват 5 представителя от страна на служителите.

„Софийска вода“ АД има изградена политика за развитие на компетенциите на служителите с цел поддържане на висок професионален стандарт и повишаване на тяхната мотивация. През 2017г. в различни обучения са участвали 825 служители на компанията. Средният брой часове обучение на служител е 13.76 часа.

Програмите за обучение и развитие са насочени към:

- развитие на професионални умения, придобиване и поддържане на професионална квалификация;
- безопасност и здраве при работа;
- повишаване на личния потенциал и развитие на социални и лидерски умения;
- дигитална компетентност;
- правна и нормативна компетентност;

Съществуват възможности за обмен на опит и вътрешна ротация на служители с цел повишаване на експертизата или подготовка да заемане на друга позиция.

През месец октомври, 2017г. „Софийска вода“ АД стартира проект за сътрудничество с НПО „ХЕСЕД“.

Основни цели на проекта са промяна на мисленето на малцинствата по отношение на потреблението на вода, както и подпомагане прилагането на практики, техники и навици за нейното пестене.

Експертизата на „Софийска вода“ АД по темата за водата като ценен ресурс влиза в тясно сътрудничество със знанието и опита на уважавана българска неправителствена организация „ХЕСЕД“, чиято мисия е устойчива интеграция на ромската общност.

Първият етап от проекта е изграден на принципа надграждане на знания за произхода, пречистването, употребата на вода и формиране на практики за пестенето ѝ. Програмата обхваща около 60 деца на възраст между 3 и 6 години.

Следващи цели на проекта са да промени начина на мислене и отношение към водата и да доведе до намаляване нейното разхищаване в ромските квартали Филиповци и Факултета, попадащи в концесионната област, обслужвана от „Софийска вода“.

3. ЗДРАВΟΣЛОВНИ И БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ТРУД

През 2017 г. има седем трудови злополуки (пет по чл. 55, ал 1 - по време на работа, и две по чл. 55, ал. 2 – по път към работа), 2 инцидента (без загуба на работоспособност), 27 почти

инциденти (нежелани събития без нараняване на човек), и 178 ПТП със служебни автомобили без нараняване. Всички злополуки, инциденти и почти инциденти се докладват и анализират незабавно с цел предприемане на превантивни действия. От петте трудови злополуки на работното място 3 са със счупване на кост (2 на костите на подбедрица и 1 на поясен прешлен), 1 – с травма на коляно, 1 – с рана (на главата) и една с травма (на коляното). Няма професионални заболявания.

4. БОРБА С КОРУПЦИЯТА И ПОДКУПИТЕ

Основните политики и процедури, свързани с начина, по който дружеството разрешава въпроси и случаи на корупция и подкупи, са:

- Ръководство за етично поведение на Групата Веолия (прието от СВ през 2014 г.);
- Правилник за вътрешния трудов ред на СВ;
- Политика за оповестяване в съответствие с Хартата за правата на служителите при подаване на сигнали по етични въпроси в рамките на Групата Веолия;
- Политика относно приемането на подаръци (т. нар. „гостоприемство“);
- Политика по отношение на конфликти на интереси;
- Политика срещу злоупотреби и корупция, която е подкрепена от:
 - Процедура за разследване на сигнали за измами.

Процесите за вътрешен контрол и ресурсите, предназначени за предотвратяване на корупцията и подкупите, са регламентирани с горепосочените политики и процедури. Основна роля при проверка на сигнали и жалби, съдържащи информация за нередности/измами/корупция, имат отдел „Вътрешен одит“ и дирекция „Сигурност“, които получават, проверяват със съдействието на отдел „Правен“ и докладват резултатите от тези проверки на изпълнителен директор и директор „Човешки ресурси“ за предприемане на последващи действия съгласно законодателството и Правилника за вътрешния трудов ред на дружеството.

Използваните от дружеството механизми за подаване на сигнали за нарушения, корупция и т.н., са:

- Подаване на устен или писмен сигнал до съответния ресорен директор или ако се прецени, че това не би било подходящо, има възможност за директна връзка с Изпълнителен директор, директор „Вътрешен одит, контрол на качеството и управление на риска“ или директор „Човешки ресурси и администрация“.
- Анти-корупционен телефон (+359 2 8122 521, публикуван на официалния уебсайт на СВ: www.sofiyskavoda.bg)
- Ако са налице основателни съмнения, че сигналът може да бъде адекватно решен на местно ниво - има възможност за неговото препращане до Комитета по етика на Групата Веолия, който е базиран в Париж.

Процесът по управление на риска в СВ е регламентиран в Политика за управление на риска и опосредстван с Процедура за управление на риска, която описва методологичния подход за идентифициране, измерване, контрол и последващ мониторинг на онези обстоятелства, събития и действия, които биха могли да повлияят на постигането на бизнес целите на компанията. Приетият подход за оценка и управление на рисковете се използва и за оценка на риска, свързан с корупция. Приложимите критерии се отнасят до оценка на въздействието на риска във финансово изражение, както и в области като репутационно, регулаторно и др. въздействие; оценка на вероятността рискът да настъпи, както и оценка на ефективността на текущия контрол, въведен за справяне със съответния риск. При тази оценка се вземат предвид присъщи характеристики на оценяваната дейност, които могат да имат по-голяма

тежест, като директен контакт с клиенти или доставчици, потенциален конфликт на интереси поради наличие на свързаност между лицата (напр. роднинска линия, бизнес партньорство и др.) и т.н.

Вътрешните одитори играят важна роля в оценяване на ефикасността на контролните системи и допринасят за текущата ефикасност. Поради организационната си позиция и правомощията си в компанията, Вътрешният одит често има значителна роля по отношение на идентифицирането на рискове, свързани с измами. Идентифицираните при вътрешни одити, проверки и наблюдения слабостите на вътрешния контрол и възможности за извършване на измами се докладват на ръководителите, като най-сериозните въпроси се отнасят до висшето ръководство и съвета на директорите. През 2017 г. има един случай на служител, наказан по дисциплинарен трудов ред, след проверка на подаден сигнал и събиране на доказателства за извършване на нередно действие, като стойността е напълно несъществена.